

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри менеджменту

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

Освітньо-професійні програми
усіх спеціальностей ОС «Бакалавр»

Факультети: грецької філології та перекладу
економіко-правовий
іноземних мов
історичний
філології та масових комунікацій

2020-2021 рік

Робоча програма теорія організації для студентів освітньо-професійних програм усіх спеціальностей ОС «Бакалавр».

Розробник: к.е.н., доцент Кислова Л.А.

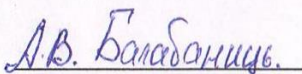
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри менеджменту

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© МДУ, 2020 рік

© Кислова Л.А., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Освітньо-професійні програми усіх спеціальностей	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>реферативна робота</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		59 год.	77 год.
		Індивідуальні завдання	
		1 год.	1 год.
Вид контролю: залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33/67

для заочної форми навчання – 13/87

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів вищої освіти наукового світогляду та спеціальних знань з теорії і методології функціонування та розвитку організаційних відносин в природі і суспільстві, вироблення вмінь і навичок здійснення оцінки можливостей їх практичного застосування в організаційній діяльності людини.

Завдання курсу: вивчення основних організаційних теорій; забезпечення здобувачів знаннями про теорію та практику функціонування організацій у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища, про регулювання процесів, які в них відбуваються, у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем тощо; вивчення теоретико-методологічних засад створення й функціонування організацій; набуття вмінь побудови організаційних структур управління для організацій різних типів; оволодіння навичками творчого критичного підходу до створення іміджу й культури організацій.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Теорія організації» спрямована на опанування наступних компетентностей:

- Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- Вміння організовувати взаємодію підприємства із зовнішнім середовищем.
- Здатність організовувати процеси управління економічною діяльністю.
- Здатність до розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах управлінської діяльності, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації, вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.
- Вміння формувати системні уявлення, принципи побудови соціальних організацій та механізмів їх регулювання;
- Навички використання загальних теорій та підходів до здійснення організаційних змін.

Дисципліна використовується для формування наступних **програмних результатів**

навчання:

- ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
- систематизувати принципи розвитку і закономірності функціонування організації;
- розробляти програми по здійсненню організаційних змін і оцінювати їх ефективність;
- аналізувати фактори внутрішнього та зовнішнього середовища організації, виділяти його ключові елементи і оцінювати вплив на організацію;
- аналізувати організаційну структуру і розробляти пропозиції щодо її вдосконалення;
- діагностувати організаційну культуру, виявляти її сильні і слабкі сторони, розробляти пропозиції щодо її вдосконалення;
- працювати із статистичними збірниками, інформаційними матеріалами дослідних організацій, використовувати звіти фірм, організацій, дані міністерств та відомств для розбудови прогнозів та стратегій розвитку організації.

Передумови для вивчення дисципліни. Дисципліна «Теорія організації» вивчається після вивчення дисципліни «Основи економічної теорії».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні *знати*: закономірності розвитку і функціонування організації; типи організаційних структур, їх основні параметри і способи проектування; принципи визначення мети, видів і методів організаційного планування; еволюцію формування системних уявлень, принципів побудови систем та їх класифікацію; основні види соціальних організацій та механізмів їх регулювання; загальні теорії та підходи до здійснення організаційних змін; *вміти*: обґрунтовувати методи вирішення проблем організації; аналізувати фактори внутрішнього та зовнішнього середовища; здійснювати діагностику організаційної культури на вітчизняних підприємствах та оцінку стосунків в колективі; працювати із статистичними збірниками, інформаційними матеріалами дослідних організацій, використовувати звіти фірм, організацій, дані міністерств та відомств для розбудови прогнозів розвитку організації; приймати обґрунтовані управлінські рішення.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

Тема 1. Методологічні засади теорії організації

Сутність поняття "організація". Характеристика основних підходів до трактування поняття. Теоретичні аспекти поняття. Закони організації. Закони функціонування (статики) організації: закон композиції, закон пропорційності, закон найменших. Закони розвитку (динаміки) організації: закон онтогенезу (перетворення), закон синергії, закон інформованості-упорядкованості, закон єдності аналізу й синтезу, закон самозбереження.

Принципи організації: принцип ланцюгового зв'язку; принцип інгресії; принцип підбору; принцип рухомої рівноваги; принцип слабкої ланки. Групування принципів. Етапи розвитку організації: зародження, зростання, зрілості, старіння. Збереження рівноваги організації та її цілісності.

Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі

Організаційні теорії: класична організаційна теорія; теорії організаційної поведінки; теорія інститутів та інституційних змін; популяційно-екологічна (еволюційна) теорія; тектологія О. Богданова; ноосфера Вернадського В.І. Еволюція теоретичних концепцій організації. Основні моделі організації: органічна та механістична моделі. Сучасна організаційна парадигма: сутність, значення, зміст, практична спрямованість.

Тема 3. Організація як система

Формування системних уявлень: Платон, Аристотель, Кант, А. Сміт. Системність як загальна властивість матерії. Системний підхід. Стан системи, властивості системи, поведінка системи, дія, подія. Будова систем: підсистема, елемент, структура, зв'язок. Атрибути зв'язку: спрямованість, сила, характер. Класифікація систем. Загальна класифікація: абстрактні системи; конкретні системи; відкриті системи; закриті системи; динамічні системи; адаптивні системи; ієрархічні системи, їх характеристики. Класифікація за ознаками: за походженням; за описом змінних; за способом управління; за типом операторів. Аспекти організаційного порядку.

Типологія організацій. Класифікація організацій за ознаками: класифікація за принципами управління; класифікація за функціональними ознаками; класифікація за ознакою реалізації суспільних функцій; класифікація за ознакою визначення цілі (ціннісно-орієнтовані організації; організації, які формують власні цілі; цілескеровані організації; цілеспрямовані організації; цілеорієнтовані організації; цілепридатні організації; паразитичні організації).

Тема 4. Організація як соціум

Соціальна організація і соціальна спільність. Людина як елемент соціальної системи. Активність і опірність соціальної організації. Загальні риси соціальної організації. Основні види соціальних організацій: формальна й неформальна організації. Механізми регулювання (регулятори) у соціальних системах: цільова управлінська саморегуляція, організаційний порядок.

Тема 5. Організаційний процес

Організаційна діяльність. Альтернативні парадигми організаційного процесу. Система управління – кібернетичний підхід. Принципи управління: принцип розімкненого управління; принцип розімкненого управління з компенсацією обурень; принцип замкненого управління; принцип однократного управління. Оптимізація управління. Адаптивні й такі, що самі настроюються, системи. Методи управління: детермінований метод управління; програм-но-цільовий метод управління; ціннісно-орієнтований метод управління.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЇ

Тема 6. Організаційне проектування

Концептуальні терміни: організаційна форма управління (ОФУ); відносини; децентралізація; стратегія; структура; виробнича структура; технологічна структура; зв'язок; структура управління; ланка управління; рівень управління. Сутність та етапи організаційного проектування. Переваги та недоліки традиційних організаційних форм управління. Переваги та недоліки адаптивних організаційних форм управління. Теоретичні засади створення й розвитку організаційних форм управління. Методологія проектування організаційних форм управління. Концептуальні підходи до проектування організаційних форм управління. Основні методологічні принципи проектування організаційних форм управління. Методи проектування організаційних форм управління.

Технологія проектування організаційних форм управління. Процес проектування організаційних форм управління: зміст основних етапів проектування ОФУ (передпроектної підготовки, проектування, впровадження проекту). Розробка організаційного робочого проекту. Оцінка ефективності організаційних форм управління. Підходи до оцінки ефективності організаційних форм управління. Показники оцінки ефективності. Методика розрахунку основних коефіцієнтів: ефективності ОФУ, ланковості, територіальної концентрації, дублювання функцій, надійності системи управління, централізації (децентралізації) функцій, ефективності використання інформації. Криза парадигми традиційного менеджменту. Перспективи розвитку організаційних утворень.

Тема 7. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності

Поняття структури організації та принципи її побудови. Організація як система. Структура організацій. Процеси структури організації. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності. Організаційна схема. Принципи ефективної організаційної структури. Формальна та неформальна організаційна структура. Сутність понять "формальна" та "неформальна" структура організації. Неформальні групи. Соціальний контроль. Опір змінам в організації. Неформальні лідери. Опора неформального лідера. Вплив неформального лідера. Вплив неформальних відносин. Елементи структури та зв'язки в організації. Компоненти структури організації (операційний центр, стратегічний центр, проміжна середня ланка, техноструктура, персонал підтримки). Концепції організаційних структур. Класична теорія організації. Принципи розробки структури (розподіл праці та розподіл функцій, розподіл на відділи, забезпечення координації робіт; повна ідентифікація структури організації та її організаційної схеми). Сучасна теорія організаційних систем. Положення ситуативної теорії організаційних структур. Теорія диференціації й інтеграції П. Лоуренса і Дж. Лорша. Сутність понять "диференціація" та "інтеграція".

Підходи до формування організаційної структури. Основні способи координації діяльності організації (взаємне узгодження, безпосередній контроль та стандартизація). Структурні форми організації (проста структура, механістична або машинна бюрократія, професійна бюрократія, дивізійна структура або структура за відділами, адхократія). Проектна та матрична будова організації. Проект: сутність та зміст. Мережна структура організації. Віртуальна організація. Характеристики організаційної структури. Складність, формалізація та централізація організаційної структури. Горизонтальна диференціація. Основні види спеціалізації. Рівень спеціалізації. Глибина та розмах діяльності. Стандартні способи усунення негативних результатів спеціалізації та раціоналізації рутинних робіт: розширення фронту робіт; чергування діяльності; збагачення діяльності. Вертикальна диференціація. Лінійна організаційна структура. Лінійно-штабна організаційна структура. Масштаб (інтервал) управління. Вузкий інтервал управління. Широкий масштаб управління. Територіальна (за географічним положенням) диференціація. Формалізація поведінки. Форми формалізації (пов'язана зі змістом праці, пов'язана з процесом праці, формалізація поведінки в організації за допомогою регламентуючих правил і процедур). Способи досягнення формалізації. Бюрократична структура. Органічна структура. Централізація організаційної структури. Децентралізація. Абсолютна централізація або децентралізація. Переваги централізації.

Тема 8. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації

Внутрішнє середовище організації. Змінні всередині організації (внутрішні фактори): цілі, завдання, структура, технологія, люди. Культура та імідж організації як її внутрішні фактори. Взаємозв'язок внутрішніх факторів. Методи дослідження внутрішнього середовища організації (аналітичні методи, експертні методи, лінійне програмування, динамічне програмування, діагностування (експрес-діагностика, ґрунтова діагностика), внутрішній моніторинг (моментні спостереження, постійні спостереження).

Зовнішнє середовище організації. Мікро-оточення (фактори зовнішнього середовища безпосереднього впливу): партнери, конкуренти, центральні та місцеві органи влади, навколишнє населення, природні умови. Макро-оточення (фактори зовнішнього середовища опосередкованого впливу): міжнародні події та оточення, стан економіки, соціокультурні фактори, політичні обставини, розвиток науки й технології, право, соціально-суспільні фактори. Методи дослідження зовнішнього середовища (зовнішній моніторинг): зовнішнє спостереження, цільове спостереження, неформальний пошук, формальний пошук. Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації.

Тема 9. Самоорганізація

Природно-наукові засади синергетики. Ентропія. Самоорганізація як ґрунтовний процес природи. Антиентропійна спрямованість самоорганізації. Сутнісний зміст синергетики. Синергетична концепція самоорганізації. Основні положення синергетичної концепції самоорганізації. Аттрактори, біфуркація, фрактали, детермінований хаос. Процеси самоорганізації. Необерненість і неповторюваність самоорганізації. Принципи самоорганізації: принцип від'ємного зворотного зв'язку, принцип позитивного зворотного зв'язку. Спонтанність і випадковість. Гнучкість організації. Гнучкість процесу: гнучкість орієнтації й реалізації. Гнучкість системи: фактори й результати гнучкості системи. Виробнича гнучкість: фактори та функціональні й структурні ознаки виробничої гнучкості. Сталість організації. Статична й динамічна сталість. Типи сталості: внутрішня, зовнішня й спадкова сталості; кількісна й структурна сталості. Несталий стан системи. Сталість і управління змінами.

Тема 10. Культура організації

Зміст понять "культура" і "організаційна культура". Концептуальні підходи до формування організаційної культури. Моделі організаційної культури. Характеристики організаційної культури. Громадянська й корпоративна культура.

Типологія організаційних культур. Визначальні фактори культури організації. Підходи до типізації організаційних культур: факторні моделі цінностей; менталітет і організаційна культура; фундаментальні вірування та цінності; ставлення до часу; конкуруючі цінності. Характеристика типів культури за ознакою конкуруючих цінностей: планова, ієрархічна (бюрократична), ринкова та адхократична культури. Сучасна українська організаційна культура: джерела та основний зміст.

Тема 11. Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти

Поняття ефективності діяльності організації. Основні підходи до визначення ефективності організацій. Система суспільних цінностей. Складові ефективності організаційної системи (дієвість, економічність, якість, прибутковість, продуктивність, якість трудового життя, впровадження нововведень як характеристика перетворення науково-технічного потенціалу організації). Система показників ефективності системи. "Внутрішній" й "зовнішній" бік ефективності організацій. Модель ефективності діяльності організації. Чинники ефективності організації. Групи взаємообумовлених чинників ефективності організації (загальносистемні чинники, зовнішні чинники обмеження діяльності організації, чинники управління розвитком організації). Критичні чинники ефективності організації. Принципи діяльності організації.

Критерії організаційної ефективності та види ефектів. Типи критеріїв оптимальності (глобальний-локальний, зовнішній-внутрішній, максимізуючий результат - мінімізуючі

витрати). Економічна та соціальна форми ефекту від діяльності організації. Організаційний ефект. Найбільш важливі критерії ефективності організації (економічність, дієвість, упорядкованість організаційної діяльності, оперативність). Оцінювання ефективності діяльності організації. Метод послідовного порівняння за допомогою стандартних оцінок. Етапи оцінювання ефективності діяльності організації (ідентифікація організаційної системи, формування критеріїв і вимірників ефективності, оцінювання ефективності організаційної системи, аналіз ефективності організації). Підвищення результативності системи, встановлення напрямів її реорганізації. Резерв зміни ефективності. Оцінювання ефективності організаційних систем. Напрями оцінювання ефективності функціонування системи. Критерії ефективності при порівнянні різних варіантів організаційної структури. Вибір бази для порівняння або визначення рівня ефективності. Групи показників у процесі оцінювання ефективності організаційної структури. Кількісні методи вивчення залежності між кінцевим результатом, досягнутим організацією, і продуктивністю апарату управління. Прийняття рішень з урахуванням зовнішнього і внутрішнього середовища.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальна теорія організації												
Тема 1. Методологічні засади теорії організації.	7	1	1			5	8	1				7
Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі.	7	1	1			5	9	1	1			7
Тема 3. Організація як система.	8	2	1			5	8	1				7
Тема 4. Організація як соціум.	7	1	1			5	9	1	1			7
Тема 5. Організаційний процес.	7	1	1			5	7					7
Разом за змістовим модулем 1	36	6	5			25	41	4	2			35
Змістовий модуль 2. Функціонування та розвиток організації												
Тема 6. Організаційне проектування.	10	2	2			6	8		1			7
Тема 7. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності.	10	2	2			6	9	1	1			7
Тема 8. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації.	9	1	2			6	8	1				7
Тема 9. Самоорганізація.	8	1	1			6	8	1				7
Тема 10. Культура організації.	8	2	1			5	8	1				7
Тема 11. Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти.	8	2	1			5	7					7
Разом за змістовим модулем 2	53	10	9			34	48	4	2			42
Усього годин	89	16	14			59	89	8	4			77
Модуль 2												
ІНДЗ	1				1		1				1	
Усього годин	90	16	14		1	59	90	8	4		1	77

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.в.	З.в.
1.	Методологічні засади теорії організації.	1	
2.	Основні організаційні теорії та моделі.	1	1
3.	Організація як система.	1	
4.	Організація як соціум.	1	1
5.	Організаційний процес.	1	
6.	Організаційне проектування.	2	1
7.	Структура організації як чинник забезпечення її ефективності.	2	1
8.	Зовнішнє й внутрішнє середовище організації.	2	
9.	Самоорганізація.	1	
10.	Культура організації.	1	
11.	Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти.	1	
	Разом	14	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.в.	З.в.
1.	Методологічні засади теорії організації.	5	7
2.	Основні організаційні теорії та моделі.	5	7
3.	Організація як система.	5	7
4.	Організація як соціум.	5	7
5.	Організаційний процес.	5	7
6.	Організаційне проектування.	6	7
7.	Структура організації як чинник забезпечення її ефективності.	6	7
8.	Зовнішнє й внутрішнє середовище організації.	6	7
9.	Самоорганізація.	6	7
10.	Культура організації.	5	7
11.	Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти.	5	7
	Разом	59	77

7. Індивідуальні завдання

Реферативні дослідження:

1. Роль організації в розвитку суспільства.
2. Висновки Е. Мейо за результатами проведення Хоторнських експериментів.
3. Моделі "смітника" Р. Сайерта.
4. Сучасна організаційна парадигма: сутність, значення, зміст, практична спрямованість.
5. Еволюція теоретичних концепцій організації.
6. Спільні та відмінні риси мають поняття "організація" і "система".
7. Спільні риси та відмінності системних уявлень Платона, Аристотеля, Канта, А. Сміта.
8. Причини, що обумовлюють необхідність розгляду організації як системи.
9. Соціальна організація і соціальна спільність.
10. Людина як елемент соціальної системи.
11. Рівні соціальних систем.
12. Допоміжні процеси в організації.
13. Управлінські процеси в організації.

14. Ролі суб'єкта управлінської діяльності в організації.
 15. Приклади застосування спеціального економічного інструментарію менеджменту у сучасних організаціях.
 16. Системний підхід до організаційного проектування.
 17. Умови ефективного застосування механістичного підходу до проектування організаційних структур.
 18. Ситуативні чинники проектування організації
 19. Порівняльний аналіз класичної та сучасної концепцій організаційних структур.
 20. Характеристика концепції побудови структури організації, що базується на теорії диференціації та інтеграції Лоуренса-Лорша.
 21. Основні риси механістичної бюрократії, її відмінності від професійної бюрократії.
 22. Культура та імідж організації як її внутрішні фактори.
 23. Вплив стану економіки на діяльність українських підприємств.
 24. Використання ПЕСТ-аналізу для оцінки чинників макросередовища організації.
 25. Аттрактори, біфуркація, фрактали, детермінований хаос.
 26. Необерненість і неповторюваність самоорганізації.
 27. Виробнича гнучкість: фактори та функціональні й структурні ознаки виробничої гнучкості.
 28. Порівняльний аналіз громадянської й корпоративної культури.
 29. Сучасні підходи до типізації організаційних культур.
 30. Роль культури організації в сучасних умовах.
 31. Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності.
 32. Особливості побудови інформаційних систем організації на основі застосування мережних технологій.
 33. Використання інформаційних технологій в організаційній культурі.
 34. Порівняльні характеристики економічно та соціально ефективних організацій.
 35. Чинники, що визначають ефективність організації.
- Презентуйте на семінарському занятті реферативне дослідження.

8. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод, частково-пошуковий (евристичний) метод, метод проблемного викладення, дослідницький. Формами організації навчання при вивченні курсу являються: лекції, семінарські заняття, самостійна та індивідуальна робота студентів.

9. Критерії оцінювання

Оцінювання рівня опанування студентом матеріалу навчальної дисципліни проводиться шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять (50 балів), а також за результатами виконання студентом самостійних завдань, а саме: підготовки індивідуального завдання (25 балів), виконання МКР (25 балів).

При оцінці здобувачів вищої освіти під час поточного контролю враховується: достатність об'єму відповіді (повна, достатньо повна, неповна); ґрунтовність обізнаності з основними категоріями, поняттями, принципами, законами тощо; логічність та послідовність викладу матеріалу; обґрунтованість власних міркувань та суджень; креативність та не традиційність підходу до викладу відповіді; уміння інтегрувати та диференціювати знання.

Загальні критерії оцінювання результатів під час проведення навчальних занять:

4 – 5 балів	виставляється здобувачам вищої освіти, які в повному об'ємі володіють програмовим матеріалом з навчальної компоненти, обізнані за усіма
-------------	---

	поняттями та термінами і адекватно оперують ними під час відповідей на поставлені запитання, ознайомлені зі спеціальною літературою. При оцінці враховуються уміння аргументувати власні судження теоретичними та фактичними положеннями, знаходити раціональні рішення проблемних ситуацій, завдань для самостійної роботи. Для отримання максимального балу студенти повинні продемонструвати творчу самостійність, здатність аналізувати факти, критично мислити, ставити запитання та шукати на них відповіді.
3 – 4 балів	виставляються за умов достатньо повного володіння знаннями з навчального курсу. Відповідь студента має бути правильною, обґрунтованою зі знаннями основних напрямів і змісту роботи. Студент повинен уміти аналітично працювати з різними концепціями, ідеями, підходами до поставлених проблем. При цьому, у відповіді може бути допущено дві-три несуттєві помилки, окремі неточності чи може бути деяка неповнота відповіді, скутість у висловленій думці. Не в повній мірі виконані завдання для самостійної роботи, або виконані індивідуальні завдання показують, що студенту дещо не вистачає аргументованості при розв'язанні деяких проблемних ситуацій.
2 – 3 бали	виставляється за знання, що продемонстровані необґрунтовано, в неповному об'ємі. Усні та письмові питання розкрито частково, поверхово, недостатньо аргументовано. Завдання для самостійної роботи виконані частково, демонструючи базові теоретичні знання.
0 – 1 бали	теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, студент не володіє або недостатньо володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту більшості теоретичних питань. Завдання для самостійної роботи не виконані.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи, за яку передбачається максимальна оцінка в 25 балів. МКР складається із 25 тестових завдань (1 бал за кожне тестове питання).

Оцінювання індивідуально-дослідного завдання передбачає:

19-25 балів – самостійно і творчо вирішені поставлені проблеми, студент вміє узагальнювати й систематизувати, робити логічні висновки. Логічна структура змісту витримана, презентовано роботу.

13-18 балів виставляється студентам, які проявляють творчу самостійність, виявляють здатність аналізувати факти, що стосуються поставлених проблем або питань. Логічна структура змісту проекту є викладеною, зроблено самостійні висновки, роботу презентовано з несуттєвими недоліками.

6-12 балів відповідають роботі, в якій на належному рівні висвітлюється певна проблема, але відсутні судження студента, його висновки та узагальнення або вони є неповними.

0-5 балів виставляється студентам, які виконали індивідуально-дослідницьке завдання на неналежному рівні: матеріал не відображає проблему дослідження, відсутній логічний виклад.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

10. Засоби оцінювання

Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за контрольні роботи, оцінка за виконане індивідуальне практичне навчально-дослідне завдання, залік.

Контрольні питання до заліку:

1. Визначте місце теорії організації в системі наукових знань.
2. Назвіть об'єкт і предмет теорії організації.
3. Які методи пізнання використовує теорія організації? Коротко охарактеризуйте їх.
4. Які функції виконує теорія організації?
5. Назвіть основні етапи еволюції теорії організації. Яка між ними відмінність?

6. Назвіть основні напрями розвитку теорії організації. Які особливості властиві кожній науковій школі в розвитку теорії організації?
7. Охарактеризуйте принципи організації А. Файоля. Що таке "місток" Файоля?
8. Що таке "цілеспрямовані" організації Ч. Бернарда?
9. Охарактеризуйте теорію Х-У Д. Макгрегора.
10. Охарактеризуйте напрями сучасної теорії організації.
11. Які основні положення класичної моделі теорії організації?
12. У чому полягає неокласична модель теорії організації?
13. Назвіть характерні риси інституційної моделі теорії організації.
14. Умови виникнення системної моделі теорії організації.
15. Що таке генезис організації? Назвіть його основні положення.
16. Назвіть специфічні властивості організації.
17. Загальні принципи організації, їх роль в управлінні?
18. Які є класифікації законів організації?
19. Охарактеризуйте зміст закону інформованості-впорядкованості.
20. Чим обумовлена єдність аналізу та синтезу в організації?
21. Який взаємозв'язок законів організації?
22. Життєвий цикл організації, його основні стадії.
23. Охарактеризуйте рівні соціальних систем.
24. Назвіть основні цілі соціальних організацій.
25. Внутрішнє середовище організації, його елементи.
26. Чинники зовнішнього середовища сучасної організації.
27. Чинники прямого та опосередкованого впливу.
28. Підходи до аналізу зовнішнього середовища.
29. Назвіть основні підходи до класифікації організацій.
30. Охарактеризуйте зміст та особливості ділової організації.
31. Охарактеризуйте організацію як систему процесів.
32. Що таке система управління організацією? Назвіть її елементи.
33. Менеджмент організації, елементи його спеціального економічного інструментарію.
34. Підходи до розуміння сутності організаційного проектування.
35. Зміст стадій процесу організаційного проектування.
36. Основні методи організаційного проектування. Сутність методу організаційного моделювання?
37. Структура організації, принципи її побудови.
38. Охарактеризуйте концепції організаційних структур.
39. Назвіть підходи до формування організаційної структури.
40. Назвіть характеристики організаційної структури.
41. Що таке організаційна культура?
42. Зміст структурних елементів організаційної культури.
43. Охарактеризуйте рівні організаційної культури.
44. Що таке управлінська інформація?
45. Технології інформаційної діяльності в організації.
46. Які є аналітичні методи отримання інформації?
47. Як класифікуються інформаційні технології в організації?
48. Дайте визначення інформаційної системи організації.
49. Назвіть підсистеми інформаційної системи організації.
50. Сутність поняття "ефективність діяльності організації".
51. Які чинники визначають ефективність організації?
52. Назвіть критерії організаційної ефективності та види ефектів.
53. Алгоритм оцінювання ефективності діяльності організації.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Сума	
Модуль 1										Модуль 2		
ЗМ №1					ЗМ №2					МКР	ІНДЗ	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10-T11	25	25	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів.

МКР – модульна контрольна робота.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Необхідним обладнанням є персональні комп'ютери з програмним забезпеченням: MS Word, MS Excel, MS PowerPoint.

13. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Білявська Ю. В. Теорія організації : підручник / Ю. В. Білявська, Н. В. Микитенко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 424 с
2. Жуковська Л. Е., Борисевич Є. Г., Стрельчук Є. М. Теорія організації : навч. посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. 154 с.
3. Монастирський Г.Л. Теорія організації : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 288 с.
4. Теорія організації [Текст]: навч. посібник / В. В. Приходько, В. І. Прокопенко, В. В. Малий та ін. За ред. І.В. Шереметьєвої. Д.: Національний гірничий університет, 2011. 258 с.
5. Теорія організації [Текст]: навчальний посібник / Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України" ; [уклад.: М. Л. Гончарова, Г. О. Мірошніченко]. Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2015. 134 с.
6. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б., Кундицький О.О. Теорія організації. Підручник. Львів: Новий Світ-2000, 2013. 175 с.

Допоміжні

1. Андрушків Б. М. Основи менеджменту / Б. М. Андрушків, О. Є. Кузмін. – Львів : Світ, 2005. – 294 с.
2. Бельська Т. В. Глобальне громадянське суспільство : сутність, генеза та вплив на державну політику України / Т. В. Бельська. – Київ : ВАДНДУ, 2016. – 300 с.

3. Василенко О. П. Менеджмент організацій : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / О. П. Василенко, Г. О. Коваленко, О. О. Поліщук. – Умань : Видавець "Сочінський, 2010.
4. Державне управління і менеджмент : навч. посібник / за ред. Г.С. Одінцової. Х. : Вид-во ХарPI УАДУ «Магістр», 2002. 492с.
5. Дегтяр А. О. Прийняття державно-управлінських рішень у соціальній сфері [монографія]. Харків : САМ, 2014. 252 с.
6. Кіщак І. Т. Державне та регіональне управління : навч. посібник. К. : Ілліон, 2013. 308 с.
7. Мильнер Б. Э. Теория организаций : учебник. М. : ИНФРА-М, 2003. 558 с.
8. Монастирський Г.Л. Теорія організації : навч. посібн. К. : Знання, 2008. 320 с.
9. Писаревський І. М. Менеджмент організацій : навч. посібник / І. М. Писаревський, Л. А. Нохріна, О. В. Познякова. Х. : ХНАМГ, 2008. 133 с.
10. Плахтій Т. Динамічні мережеві структури без керівного ядра. URL: <http://politiko.ua/blogpost32113> (дата звернення: 28.08.2020).
11. Русецька О. В. Теорія організації : підручник для академічного бакалавріату [Електронний ресурс] / О. В. Русецька, Л. А. Трофимова, О. В. Песоцька. URL : http://stud.com.ua/65516/menedzhment/teoriya_organizatsiyi (дата звернення: 28.08.2020).
12. Сладкевич В. П. Сучасний менеджмент організацій : навч. посібник / В. П. Сладкевич, А. Д. Чернявський. К. : МАУП, 2007. 488 с.
13. Теория организации : учебное пособие / Л.С. Ружанская, А.А. Яшин, Ю. В. Солдатова; под общ. ред. Л. С. Ружанской. Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2015. 200 с.
14. Jeffrey A. Miles. Management and Organization Theory: A Jossey–Bass Reader. John Wiley & Sons Inc, 2012. 480 p.

Інформаційні ресурси

1. Електронні вісті. URL: <http://www.elvisti.com> (дата звернення: 28.08.2020).
2. Електронний інституційний депозитарій Маріупольського державного університету. URL: <http://91.250.23.215:8080/jspui/> (дата звернення: 28.08.2020).
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.08.2020).
4. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 28.08.2020).
5. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 28.08.2020).

